

La 'Fundació' d'Isaac Asimov

Fa setanta-cinc anys del naixement d'Isaac Asimov. Amb prop de cinc-cents llibres i uns tres mil textos breus publicats, és un dels escriptors més populars del segle XX.

Asimov nasqué a Petrovitxi (Rússia), el 2 de gener de 1920. Sembla que és una data escollida a l'atzar, perquè en aquella època els registres civils no funcionaven gaire bé i això, afegit a una mala memòria familiar, explicaria aquesta decisió. Ben aviat la seva família emigrà als Estats Units i s'instal·là a Brooklyn, a l'est de Nova York, convençuda que el seu nivell de vida, tot i que no vivia pas en la pobresa, milloraria considerablement a la llarga.

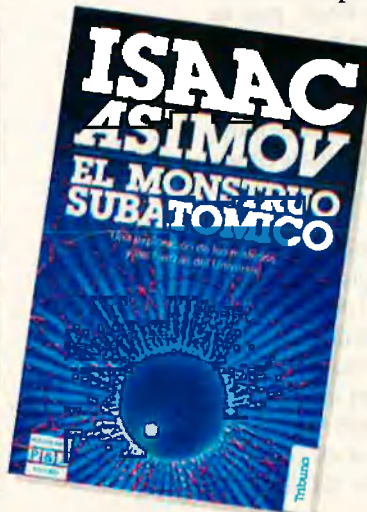
Als sis anys es demostrà preocupat per la manca de llibres a casa, deguda a causes purament econòmiques. Així, durant els quinze anys següents, la biblioteca esdevingué la seva segona llar i llegí indiscriminadament una gran quantitat de llibres, sobretot de tema científic. Aquest fet contribuï euficament a la seva brillant trajectòria d'escriptor. El primer contacte amb la ciència-ficció, el tingué llegint revistes d'aquest gènere que venia un quiosc a tocar la botiga de caramels de son pare. Veient que només hi havia tres revistes de caràcter mensual, als onze anys decidí d'escriure relats de ciència-ficció pel seu compte. Segons paraules d'ell mateix, no és fins als quinze que començà a escriure autèntica ciència-ficció. Als divuit, la famosa revista *Astounding Science Fiction*, que editava John Campbell Jr, un dels màxims impulsors del gènere i un dels qui l'anima i l'orientà amb més ímpetu, li publica el primer conte, "Marooned off Vesta" ("Abandonats prop de Vesta"). És en aquest moment que s'adona que la seva carrera d'escriptor havia començat.

Isaac Asimov. El famós escriptor, a més de la ciència-ficció, conreà el gènere històric.

El 1941 és un any certament important per a ell. Aconsegueix que li publiquin el conte "Nightfall" ("La caiguda de la nit") en portada, escriu possiblement el millor relat d'aquesta època inicial, "Capvespre", i es llicencia en ciències químiques per la Universitat de Columbia. Aquest mateix any lliura a Campbell la primera història de la trilogia de la *Fundació*, la seva obra cabdal de ciència-ficció.

Al 1942 es casa amb Gertrude Blugerman. Als vint-i-set anys l'editorial Doubleday li publica la primera novel·la: *Peeble in the Sky* i obté el doctorat en química. Tot seguit entra en el món acadèmic per ensenyar bioquímica a la Universitat de Boston fins el 1958, quan deixa la docència per dedicar-se enterament a es-

La psichistòria i els robots

Sens dubte les obres més conegudes d'Isaac Asimov en el camp de la ciència-ficció són la cèlebre sèrie *Fundació* i el cicle dedicat als robots, amb què contribuï decidivament a revaloritzar aquest gènere amb conceptes tals com la psichistòria i la seva visió innovadora sobre el món de la robòtica.

La trilogia de la *Fundació*, més tard ampliada a sis obres, consisteix en una colla d'històries que va escriure durant la dècada dels anys 40 a la revista *Astounding Science Fictions*, anys més tard aplegades en forma de llibre. Al 1966 rebé el premi Hugo extraordinari, per la millor sèrie de ciència ficció de tots els temps.

En aquesta obra, situada en un futur imperi galàctic, desenvolupa la ciència de la psichistòria, una barreja de sociologia, psicologia, matemàtiques i història, la qual, en termes matemàtics, podia preveure el comportament futur d'una humanitat de milers de milions de persones. Segons ell mateix, la base de la sèrie no és tecnològica (en aquella època ningú no parlava de quàsars, forats negres, ni ordinadors), ans tracta de la gent i de la política. Hi ha una frase que defineix la idea que vol donar de l'obra: "La violència és l'últim refugi dels incompetents" –malauradament, encara avui certa-. És freqüent de veure en alguna altra obra seva aquesta inquietud pels problemes que afecten l'espècie humana.

Als anys 50 fa una segona contribució a la ciència-ficció establint unes noves relacions entre l'ésser humà i el robot, fins llavors basades en el temor que en un futur no gaire llunyà la màquina no arribés a dominar el seu creador. Amb *Jo Robot*, Asimov imagina el cervell de la màquina mòbil com un globus esponjós d'iridi i platí que li permet de raonar de forma lògica, condicionada a les famoses tres lleis de la robòtica: els robots no poden danyar cap ésser humà, els robots han d'obeir les ordres que els donin els éssers humans, excepte si aquestes ordres contradueixen la primera llei, i els robots han de protegir la seva pròpia existència, tret que això signifiqui entrar en conflicte amb la primera i segona lleis. Aquesta obra ha influït no solament la ciència-ficció sinó també l'estudi de la cibernetica i confirma, una vegada més, el seu paper de renovador d'aquest gènere literari.

ARXIU

La robòtica inspirava Asimov. En té moltes obres.

criure. En aquests primers catorze anys només treballa en el camp de la ciència-ficció, però en els vint anys següents es dedicarà bàsicament a escriure textos de no-ficció que pràcticament tocaven totes les branques científiques: física, química, matemàtica, botànica, genètica, astronomia i astrofísica. També en aquesta època, publica un parell de novel·les i desenes de contes curts de ciència-ficció.

En l'àmbit de la no-ficció, el mètode usat per Asimov és bastant semblant, globalment: de primer fa conèixer la història de l'objecte a estudiar; tot seguit analitza les relacions entre els camps lligats a aquest objecte i finalment exposa el que se'n sap, tot explicat en un estil amè, clar i rigorós, amanit amb algunes pinzellades humorístiques. Entre les seves obres de divulgació científica més conegudes cal destacar:

The Universe (1967), *Please Explain* ("Asimov s'explica", 1973), *Breakthroughs in Science* (traduïda al català, "Moments estel·lars de la Ciència", 1980)...

No solament es dedicà a escriure sobre el món de la ciència; també s'endinsà en un àmbit que l'entusiasmava: la història, sobretot l'antiga i la medieval. Publicà una extensa obra de quinze volums amb el títol *Història Universal Asimov* (1965-1975). També tocà el camp de la poesia (a partir del 1974), escriví guies literàries de Shakespeare i de la Bíblia (1970), publicà novel·les d'intriga i misteri, de les quals era un gran apassionat, s'interessà per l'origen i l'etimologia de les paraules, escriví llibres sobre ciències socials, pròlegs per a uns altres llibres... i el seu bon sentit de l'humor, que no l'abandonà mai, es reflecteix en diverses obres humorístiques. A més, al 1979 publica l'autobiografia (*In Memory Yet Green*).

Fins a la seva mort treballa intensament i publica una mitjana de deu títols per any. Al 1977 funda la revista: *Isaac Asimov Science Fiction Magazine* i al 1981 torna, encara que no l'hagués abandonada mai, a la ciència-ficció per insistència de l'editorial Doubleday. En aquest àmbit, a part la trilogia *Foundation* ("Fundació", 1942-1949) i *I Robot* ("Jo Robot", 1950), ambdues traduïdes al català, cal destacar *The Caves of Steel* ("Les coves d'acer", 1954), *The Gods Themselves* ("Fins i tot els Déus", 1973, també traduïda al català), que obtingué els premis Hugo i Nebula, *Buy Jupiter* ("Compreu Júpiter", 1975)...

Amb Janet Jeppson, la seva segona dona, compartí l'afeció per la ciència. Janet, que era psiquiatra i psicoanalista de professió, quan es retirà de la pràctica activa es dedicà també a la ciència ficció.

Al 1987 fou declarat Grand Master per l'Associació d'Escriptors de Ciència-Ficció dels Estats Units. Aquest premi, segons paraules d'ell mateix, el féu enormement feliç i representa, en certa manera, un reconeixement públic a la seva esplèndida carrera.

Era un entusiasta de Nova York i encara que no li agradava gaire sortir de la ciutat, ell i la seva dona solien visitar alguns cops l'any una casa de muntanya situada als afores. I també ho aprofitava per escriure.

Asimov no afluí mai el ritme de treball, tot i que al 1977 ja va tenir un infart i al 1983 li hagueren de fer un *by-pass*. A començament del 1992 fou operat de pròstata i una setmana abans de morir, el 6 d'abril d'aquest mateix any, publicà l'última novel·la: *Asimov riu de nou*, en la qual explica anècdotes que li havien passat al llarg de la vida. Un bell títol per a un trist acomiadament. No tornà a riure mai més, però el seu nom resta estretament lligat per sempre més al món de la ciència, a la difusió de la qual contribuï enormement.

David Serrador